

Cafeaua, nectarul zeilor

Ne împrietenim la o cafea, ne despărțim la o cafea, așteptăm un telefon la o cafea, pierdem un tren la o cafea. Ghicim în zațul ei viitorul, uneori și trecutul.

Cafeaua noastră cea de toate diminețile face să miroasă a sâmbătă a zi de luni, la serviciu. Ce e totuși cu băutura asta aproape diavolesc de neagră? De ce iubim cafeaua? Hai să o cunoaștem, mai întâi...

Istoria cafelei este la fel de bogată ca însăși cafeaua, datând de mai mult de 1000 de ani.

La început, cafeaua era considerată aliment. Triburile africane măcinau boabele crude și, prin amestecarea cu grăsime, obțineau o pastă pe care o modelau sub formă de bile, consumate de războinici pentru a avea energie în lupte. Etiopienii obțineau și un fel de vin din fructele de cafea, prin fermentarea în apă a boabelor uscate. De altfel, la începuturile aventurii ei europene, cafeaua era cunoscută ca "vinul de Arabia".

Prima referință la cafea, din surse înregistrate, datează din secolul al IX-lea, dar cu multe secole înainte existau legende arabe despre băutura misterioasă și amară cu puteri stimulatoare.

Proprietățile stimulative ale cafelei au fost asociate extazului religios, iar cafeaua și-a câștigat o reputație mistică.

O legenda datând de la 1400, povestește despre un pastor pe nume Khaldi care a observat cum caprele sale deveneau neastâmpărate și energice după ce mâncau fructele roșii care creșteau în niște tufișuri necunoscute. Curios de acest fapt, a ajuns până la a gusta din fructul amintit și a constatat că acel fruct „alunga somnul”.

Cum în acea vreme autoritatea supremă din sat era preotul, a alergat la el și i-a arătat descoperirea făcută. Preotul a gustat, a constatat că alungă somnul și a decretat „cu autoritatea lui ecleziastică” că „e un fruct diavolesc” deoarece se întoarce împotriva legilor firii nelăsând omul să se odihnească.

Mai târziu, după o matură chibzuință, gândindu-se și la nopțile de veghe pe care profesia lui îl obliga să le facă, și-a schimbat părerea și a decretat că „un fruct care te poate menține treaz în nopțile de veghe e un produs divin”.

O perioadă cafeaua a fost consumată ca fruct, împreună cu bucăți de carne și seu de capră, fiind socotită „leac”.

Mai târziu preoții egipteni, profitând că Nubia era anexată la Egiptul faraonilor, și-au însușit acest produs, dar și ei au fost tentați să îl declare demonic; un preot mai zeLOS chiar a dat foc acestor fructe demonice. Și atunci s-a produs miracolul: cafeaua s-a prăjit și a început să răspândească un miros extrem de plăcut. Bineînțeles că a fost declarată „leac miraculos”.

O altă poveste este a unui călugăr musulman care a fost condamnat să rătăcească prin deșert și să moară de foame. În agonie, călugărul a auzit o voce care îi spunea să mănânce fructele dintr-un arbore de cafea. El a încercat să înmoaie fructele în apă și,

pentru că nu a reușit, pur și simplu a băut lichidul. Interpretând supraviețuirea ca pe un semn divin, s-a întors la ai săi și a răspândit rețeta acelei băuturi.

Acestea sunt legende, dar există anumite fapte bine documentate referitoare la răspândirea arborelui de cafea. Originea cafelei se afla pe continentul african, într-o zonă a Etiopiei cunoscută sub numele de "Kaffa". De acolo ea se răspândește în Yemen, apoi în Arabia și Egipt. Cultivarea cafelei s-a extins rapid în toate aceste țări și băutul cafelei a devenit un obicei zilnic, plăcut.

Și asemănările fonetice dintre cuvântul "cafea" și echivalenții săi europeni (în italiană "caffè", în franceză "café" și "kaffee" în germană, de exemplu), i-au determinat pe oameni să creadă că numele provine din "Kaffa". O altă ipoteză a sugerat că acest cuvânt provine din arabescul "quahwek", care înseamnă "stimulant".

Spre sfârșitul sec. al XIV-lea, societățile care practicau comerțul au început să-și dea seama de potențialul pe care îl reprezintă cafeaua și au lansat-o cu succes în Europa.

Cererea de cafea în Orientul Apropiat era extrem de mare și toate transporturile de cafea care părăseau Yemenul cu destinația Alexandria și Constantinopol erau foarte bine controlate și păzite, pentru ca nicio plantă să nu iasă din țară. În ciuda acestor restricții, musulmanii, în timpul pelerinajului lor la Mecca, au reușit să ascundă și să ia cu ei plante de cafea și să le cultive în țările lor.

Spre sfârșitul secolului al XIV-lea, cafeaua a intrat în Europa - la acea vreme prin portul Veneția, unde aveau loc schimburile comerciale cu negustorii arabi. Băutura a devenit obișnuită în rândul populației în momentul în care vânzătorii ambulanzii de limonadă au inclus-o în oferta lor ca alternativă la băuturile reci. De asemenea, mulți dintre negustorii europeni au început să bea cafea în călătoriile lor și au adus acest obicei în Europa.

Pe la mijlocul secolului 17 olandezii dominau comerțul naval și au introdus cultivarea la scară mare a cafelei în coloniile lor din Indonezia, pe insulele Java, Sumatra, Sulawesi și Bali. Cafeaua a ajuns în America Latină câteva decenii mai târziu când francezii au dus o plantă de cafea în Martinica. Ulterior, cafeaua s-a plantat în America de Sud (care era împărțită în colonii spaniole și portugheze în acea vreme) și astfel monopolul arabescoturcesc asupra cafelei s-a prăbușit.

Între marile puteri coloniale s-au purtat războaie pentru monopolul asupra culturii cafelei. Astfel, Franța care avea colonie în Guyana, avea cele mai bogate plantații de cafea. Portughezii, stăpâni peste Brazilia, au încercat să facă rost de un arbust de cafea. În urma unor conflicte armate la granița dintre Guyana și Brazilia au urmat tratative. Legenda spune că diplomatul portughez (brazilian) s-a purtat atât de elegant cu soția diplomatului francez cu care negocia aplanarea conflictului, încât aceasta, cucerita de el, la încheierea tratativilor i-a oferit un arbust de cafea cu rădăcini cu tot deghizat într-un imens buchet de flori tropicale. Și astfel s-a ajuns la aventura „cafelei braziliene” pe care o bem în majoritate, Brazilia fiind lider în cultivarea acestui produs.

Viața modernă este tot mai stresantă. Solicitățile la care suntem supuși nu au nimic în comun cu cele din vremea bunicilor sau străbunicilor noștri, timpul curge astăzi „mai repede” și sarcinile cărora trebuie să le facem față sunt multiple și dificile. Desigur, tehnologia ne ajută, dar în același timp ne leagă și mai strâns de profesiune, punându-ne la dispoziția acesteia 24 de ore din 24.

„Cafeaua trebuie să fie neagră ca noaptea, tare ca moartea dar dulce ca iubirea”, spune un vechi proverb turcesc, dar mulți dintre noi nu știu că acest „nectar”, pe lângă proprietățile de înviorare a organismului, stimulează serotonina (hormonul fericirii).

Într-un avion de pasageri piloții vorbeau între ei în carlingă. Din nefericire au uitat microfonul deschis și tot ce vorbeau ei, auzeau pasagerii. La un moment dat, zice unul dintre piloți:

- Vezi stewardesa aceea? După ce bea **cafeaua** asta mă duc și fac sex cu ea.

Auzind aceasta, stewardesa se îndreaptă grăbită spre carlingă să le spună piloților să închidă microfonul.

Văzând-o așa de grăbită, un pasager mai în vârstă îi spune:

- Ce te grăbești dragă așa? **Lasă omul să-și bea cafeaua!**

MIHAELA BECHEANU - subofițer achiziții
MIHAI STANCU – ofițer specialist achiziții

Bibliografie:

- www.cafea.home.ro
- www.daedalus.ro
- www.elitecafe.ro
- www.consodata.ro
- www.eva.ro